

DET TEOLOGISKE
MENIGHETSAKULTET

PROFIL: BERNT T. OFTESTAD
TO NESTENPRESTER

KRONIKK: TILBLIVELSE OG OPPBRUDD
BOKTIPSET: NÅR ORDET BLIR NORSK
BAKSIDEN: SKREDDERSØM

LYS OG LIV

NR.2/12.
78. ÅRG.

TEMA

I bevegelse

VIDAR L. HAANES

Rektor

I BEVEGELSE

Alt flyter, sa Heraklit. For noen er det en trussel, og mange opplever at endringene skjer altfor raskt både i kirken og i samfunnet. Men bevegelse er strengt tatt et tegn på liv.

MF står i en tradisjon som vi ønsker å holde fast ved. Samtidig er vi hele tiden i bevegelse – og det er en god ting så lenge man vet hvor man kommer fra og kjenner målet. Vi trenger både forankring og fornyelse; tradisjonen må 'leve' for å være relevant.

Når studentene kommer til MF har de et bestemt utgangspunkt og et foreløpig mål. Utdanningen er som en reise. Ved MF ønsker vi å tilby dyktige reiseledere og et godt støtteapparat. Men veien må studentene gå selv. Et akademisk studium krever selvstendig og langsiktig arbeid, tilegnelse av ny kunnskap, dannelse og utvikling av personlig og åndelig modenhet. Vårt mål er å legge til rette for dette. Gjennom forelesninger og faglig arbeid, veiledning og samtaler med lærerne, gjennom studentprestenes virksomhet, tilbud om troshistoriegrupper, egne samlinger for profesjonsstudentene, åndelig veiledning og hverdagsretreat, og NestenPresten som er studentenes eget initiativ. Det er likevel helt naturlig at både studiene og de første praksisperiodene kan oppleves krevende.

Vårt bygg på Majorstuen har vært i bruk i 40 år. Uten jevnlig vedlikehold og oppgradering ville bygget neppe vært tjenlig for dagens studentmasse. Det er mye som forandrer seg, og den som ble utdannet for 40 år siden kan ikke bare fortsette å formidle det man lærte den gang. Holder man seg ikke i bevegelse, kroppslig og mentalt, vil man stivne. Livslang læring kan det gjerne kalles, og MF har derfor også et variert etter- og videreutdanningstilbud. Den som skal være prest, diakon eller lærer må kunne holde seg i bevegelse, og må kunne bevege andre – bevege hjertene.

Vidar L. Haanes

Innhold

S. 6-7

OFTESTAD TAKKER AV

«Jeg er oppdratt til ikke å gå i flokk og til å ikke ha overdreven respekt for autoriteter,» sier professor i kirkehistorie, Bernt T. Oftestad. Nå blir han emeritus.

S. 8-9

MF-BYGGET 40-ÅR

«Jeg husker vi hadde følelsen av å gå fra rønne til slott,» sier tidligere direktør Erling Servan om den gang MF flyttet inn i flunkende nye lokaler på Majorstuen.

S. 10-11

NYE KYSTER I SIKTE

To av MFs kvinnelige ansatte setter kursen vestover. Praksisleder Margareth Glad blir sjømannsprest i New York, mens studentprest Elisa Stokka blir studentprest i USA, Canada og Mexico.

UTGIVER

Det teologiske Menighetsfakultet
Pb 5144 Majorstuen, 0302 Oslo
Telefon: 22 59 05 00
E-post: lysogliv@mf.no
Bankkonto: 6038 05 58583
www.mf.no

Bladet kan lastes ned elektronisk på mf.no (gratis tjeneste)

REDAKSJON

Vidar L. Haanes, ansvarlig redaktør
Hallvard Olavson Møsdøl, redaktør
Marianne Torp, red.medlem

PRODUKSJON OG TRYKK

Foto på omslag: MF-arkiv
Layout: Neue
Trykk: Østfold Trykkeri, Askim

ANNONSEINFORMASJON

Ønsker du å annonsere i bladet, ta kontakt med Marianne Torp. Har du andre spørsmål er du velkommen til å kontakte oss.

21 000 abonnenter mottar bladet fire ganger i året. Abonnentene består av MF-venner, tidligere studenter og ansatte, alle menighetsråd og kirkelige organisasjoner og institusjoner. Ved kildehenvisning kan artikler i Lys og liv gjengis fritt.

S. 4

MED EN PREST I MAGEN

Maria Dale og Torstein Eidem Nordal er blant MF-studentene som er involvert i konferansen NestenPresten. Målet er å inspirere til jobb i kirken.

S. 16-17 KRONIKK

TILBLIVELSE OG OPPBRUDD

«Underveis i livet nærmer vi oss veikryss og må stadig velge.» Leif Gunnar Engedal skriver om tilblivelse og oppbrudd når livets landskap endrer seg.

S. 22-23

HOLISTISK MISJON

Den internasjonale misjonsteologen René Padilla gjestet Misjonsuka på MF. Padilla satte fokus på behovet for en integrert og helhetlig misjonsforståelse.

HALLVARD
OLAVSON MOSDØL
REDAKTØR

40 år i Gydas vei 4: Det begynner å bli noen år siden 1972. Det var det året det var EF-avstemning i Norge – og MF flyttet inn i nye lokaler på Majorstuen. Om man ser bildet av kong Olav i forbindelse med innvielsen, aner man at det har skjedd ett og annet i motebildet siden 1972.

Livet er i bevegelse. Dette innebærer endringer – også på MF. Denne våren skjer det mye på personalfronten. Professor Bernt T. Ofte-

stad blir pensjonist etter flere tiår som kirkehistoriker, studentprest Elisa Stokka og praksisleder Margaret Glad setter kursen for nye utfordringer, og flere nye skal ansettes.

Det var et tilsvarende spenningsfelt sør-amerikanske René Padilla foreleste om under MFs Misjonsuke i februar. Fokuset på misjon og internasjonalisering er også en del av MFs bevegelse – det handler om et åpent vindu mot verden.

MARIA DALE OG TORSTEIN EIDEM NORDAL ER STUDENTER
PÅ PROFESJONSSTUDIET I TEOLOGI. BEGGE HAR VÆRT STERKT
INVOLVERT I KONFERANSEN NESTENPRESTEN.

To nestenprester

TEKST: ESKIL SKJELDAL
ILLUSTRASJON: LENE JACOBSEN

– *Hva er NestenPresten (NP)?*

De to svarer i nestenkor:

– Det er en konferanse for teologistudenter fra hele Norge. Bevegelsen er uavhengig og ønsker å samle prester som en dag skal jobbe sammen i kirken. Derfor er arbeidende prester også invitert. NP ønsker å skape relasjoner mellom prester og prestestudenter. Konferansen skal inspirere til videre studier og til å jobbe i kirken. Torstein utdyper:

– Ideen kom i 2008: Møtet med det akademiske dannet et tomrom, der studiets fokus på selve presteyrket kanskje ikke var så stort som enkelte av oss trodde. Poenget er ikke bare å opparbeide seg kunnskap, men også å tilegne seg måter å formidle denne kunnskapen på. Ingen på MF tegnet opp det store bildet av det å være prest. Her mener vi NP fyller et tomrom.

– *Hvordan er dere fornøyd med integreringen av teori og praksis i teologistudiet på MF?*

– Jeg er bare på det fjerde semesteret, men jeg føler at man må ta ansvar for det åndelige selv, forteller Maria.

– Det er gode tilbud i kapellet og i tidebønnene, men utenom det er teologi et rent akademisk studium. Mye av pensum setter i gang ting som man trenger å reflektere over, men det legges ikke opp til denne refleksjonen i studiet. Derfor er det viktig å ha noen å diskutere med om hva ny kunnskap gjør med troen vår.

Torstein: – Jeg kom til et punkt der jeg valgte å respektere hvordan løpet er lagt, og jeg ønsker ikke å bruke energi på å endre

systemet. Det som er bra er at NP skapte et grunnlag som studentprestene på MF valgte å jobbe videre med.

– *Hvordan har NP blitt møtt av lærere på MF?*

Begge forteller om positive opplevelser: – NP traff et behov som studentprestene Elisa og Tore sa de ville jobbe videre med. De valgte også å ta med NP i deres brosjyre om trosrelaterte tilbud til de nye studentene. MF har, som de andre teologi-institusjonene, møtt oss på en veldig god måte, og har

Maria Dale,
student

Torstein Eidem Nordal,
student

sett at NP har møtt et behov hos studentene og støttet arbeidet hele veien. Vi hører for eksempel forelesere anbefale NP ved å si at det finnes noe i teologistudiet studentene ikke kan lese seg til. Det er flott å høre, sier begge.

– *Det virker som om dere er på søken etter en annen læringsmåte, ikke bare teori, men å utfylle teori med annen kunnskap?*

– Ja, vi trenger lærere som kan male Kristus for oss, og i NP blir bildet av Kristus og menigheten tydelig for meg, sier Torstein.

– Jeg forstår at MF ønsker å utdanne gode teologer og prester, men opplever at mange

lærere sitter på sine egne øyer der alle vil at vi skal bli gode innenfor de ulike disiplinene de selv foreleser i. Jeg har savnet at læringen sees mer helhetlig og at det som formidles balanseres mellom teori og det åndelige.

Maria: – NP er nok veldig viktig for dem som er studenter på de første tre årene, for da har man ikke vært ute i praksis ennå. Dermed er bildet av hva en prest skal være diffust. NP har bidratt til å endre dette, for der møtes studenter på tvers av kull og institusjoner.

– *Har troen deres endret seg i løpet av presteutdannelsen?*

Maria: – Ny kunnskap fører til videre refleksjon og et utvidet perspektiv på hvem Jesus er. Kunnskapen er selvsagt viktig for å forstå mer. Jeg fryder meg over å lære alt mulig fordi det påvirker både min yrkesfremtid men også troslivet mitt. Troen min har nok ikke forandret seg men blitt mer utvidet. Og troen må testes for å kunne bestå.

– Jeg har noen konkrete faste holdpunkt i troen min som fortsatt er der, sier Torstein.

– I møte med det teologiske skjønner jeg at troen favner bredere enn det rent akademiske. Men det akademiske er også viktig; tenk at jeg kan bruke et helt semester på å lese Salmenes bok! Før et nytt fag spør jeg alltid: Gjør denne kunnskapen meg til en bedre prest? Når jeg kan svare bekræftende på det, er det veldig godt.

Teori

Teori

Åndelig

Åndelig

Teori

Åndelig

Åndelig

Åndelig

Åndelig

Åndelig

Åndelig

NESTEN PRESTEN

Teori

Teori

Teori

Teori

Polemikk og poesi

DEN 17. FEBRUAR HOLDT BERNT T. OFTESTAD SIN AVSKJEDSFORLESNING VED MF. MEN SELV OM DETTE MARKERTE AT EN EPOKE ER OVER, BLIR DET NEPPE STILLE AV DEN GRUNN: DEN UVANLIGE KOMBINASJONEN AV KONSERVATIV OG RADIKAL LEGNING BIDRAR TIL AT OFTESTAD IKKE AKKURAT SKYR EN GOD GAMMELDAGS MENINGSBRYTNING ELLER TRE.

TEKST: ESKIL SKJELDAL
FOTO: MARIANNE TORP

FAKTA

Navn: Bernt T. Oftestad

Alder: 70 år

Avsluttet nylig sin tjeneste ved MF ved oppnådd pensjonsalder. Oftestad har arbeidet på MF i til sammen 39 år, de siste årene som professor i kirkehistorie med vekt på europeisk kulturhistorie.

– *Hva gir deg styrke til å stå i polemikken?*

– Jeg har ikke så stor styrke til å stå i polemikk, men jeg står der likevel. Det jeg har fått med meg hjemmefra, er til stor hjelp: Jeg er oppdratt til å ikke gå i flokk og til å ikke ha overdreven respekt for autoriteter. Jeg har også fått med meg den elementære respekten for rett og sannhet. Det er situasjoner hvor jeg har sett at taktikk og usannhet er i spill. Da reagerer jeg.

– *Hvorfor ble kirkehistorie ditt fag?*

– Min far reiste for Indremisjonen, og slik skaffet han seg mye kunnskap om kirkelige tradisjoner og bevegelser rundt om i landet. Det var interessant å høre ham fortelle. Dette preget meg. Da jeg begynte ved MF, utviklet jeg en interesse for å se på den kirkelige idéhistorien. Men denne historiske utviklingen måtte sees innenfor det konkrete kirkelivets historiske rammer. Den som lærte meg dette, var professor John Nome. Han hadde også en stor interesse for det kulturelle feltet, mest skjønnlitteraturen.

– *Er skjønnlitteratur viktig for deg?*

– Helt fra 15-årsalderen har jeg lest mye skjønnlitteratur, ikke minst lyrikk. Jeg ble fort kjent med Karin Boye, Edith Södergran og Olaf Bull. Etter hvert ble jeg mer fascinert av de dikterne som tilhørte ”den

katolske roman”, som Green, Mauriac, Bernanos, Waugh og Undset. Av dagens diktere er jeg sterkt fascinert av Dag Solstad.

– *Har du en spesiell omsorg for de som står utenfor ulike former for fellesskap?*

– Ja, kanskje det? Siden far reiste mye, var min mor mye alene. Hun gjorde da noe veldig klokt: Hun opprettholdt god kontakt med ugifte kvinner fra Indremisjonen. Hun fikk dem til å fortelle om sine liv. De var høyst oppegående og hadde mange interessante erfaringer. Som tenåring lyttet jeg gjerne. Dette gjorde at jeg fikk sans for mennesker som kanskje var litt utenfor på ulike måter.

– *Du er høyt verdsatt av dine studenter. Kommer du til å savne kontakten med dem?*

– Absolutt. Jeg har vært veldig privilegert ved å kunne forelese og veilede, og ikke minst har alle samtalene jeg har hatt med studentene, gitt meg mye energi. I veiledningen har jeg forsøkt å gi studentene selv-tillit og en følelse av verdi. Det håper jeg de har erfart.

– *Gud, har du han nå?*

– Gud kan man aldri ”ha”. Min tro har tre aspekter. De fleste troende mennesker opplever ting i livet som gjør at de kan gjøre

Jeremias ord til Gud til sine: ”Du er blitt som en sviktende bekk for meg.” (Jer 15, 18) Her går den troende inn i kampen med Gud. Så kan man gå til Salme 73, der du finner den troende som er anfektet av at det går de ugudelige vel. Men det ender med at han kommer inn i Herrens helligdom. Det aller helligste ligger i mørket, men Gud er der. I NT ser vi hvordan Golgatas mørke avløses av oppstandelsens lys. Maria Magdalena kom til graven og spurte: ”Hvor har de lagt ham?” Med ett står han der. Den korsfestede og oppstandne Kristus, han som både er Pantokrator og samtidig så nær, så nær Maria. Her finner troen sin siste forankring. Her åpnes for noe helt nytt, nemlig den kommende verden. Den viktigste prøvesteinen for Kirken er om denne Kristus forkynnes. Han som er Guds Sønn, men samtidig et menneske, som er nær oss med all sin nåde og gave.

TEKST: ESKIL SKJELDAL
FOTO: MF-ARKIV

MF-bygget jubilerer

– ÅPNINGEN AV DET NYE MF-BYGGET I 1972 BLE MER SPENNENDE ENN JEG HADDE LAGT OPP TIL. FOR DET FØRSTE VAR JEG UENIG MED ARKITEKTEN: JEG VILLE HA RØD MALING PÅ BOKSTAVENE OVER INNGANGEN OG ET FLAGG PÅ TOPPEN AV BYGGET. OG JEG ØNSKET EN RØD LØPER, KONGEN SKULLE JO KOMME! JEG RINGTE TIL GARDELEIREN, DER JEG HADDE VÆRT MAJOR, OG FIKK SENDT NED EN LØPER.

Erling Servan var direktør ved MF fra 1972 til 1993. Han forteller om gamle dager og om sin vei inn i direktørstillingen på MF. Servan var oberstløytnant i Forsvarets overkommando og sto på spranget til tjeneste i Nord-Norge. Der skulle han overta en avdeling. Men Gud hadde andre planer: – Sammen med min kone opplevde jeg et tydelig kall til denne stillingen da jeg fikk kallsbrevet fra MF.

Dagens direktør Beate Pettersen husker godt da hun begynte i stillingen i september 2006:

– Etter to dager i min nye jobb kom Erling for å hilse på. Da viste du meg det skriftordet fra Jakob 4,15 som du og din

kone hadde hatt en sterk opplevelse av. Det ble spesielt for meg også.

Erling arbeidet ved gamle MF i St. Olavs gate i bare 4 uker. Perioden var hektisk for flyttingen var nær forestående:

– Vi var veldig stolte og takknemlige for det nye bygget, og jeg husker vi hadde følelsen av å gå fra rønne til slott. Vi bygget innenfor budsjettet som var på ca. 20 millioner kroner. Over halvparten av dette ble samlet inn på forhånd. Jeg husker at vi hadde 600.000 kroner på en konto for uforutsette utgifter, men de ble aldri brukt. Vi klarte også å kvitte oss med gjelden tidligere enn beregnet og fikk stor hjelp fra operasjonen "MF gjeldfritt". Før privathøgskoleloven ble vedtatt var styreformannen og jeg ofte i Stortinget og forhandlet om størrelsen på statsstøtten.

– Det som imponerer meg er alle pengene som ble samlet inn, sier Beate. – Disse gavene var en utrolig fin investering. Bygget har nå en takst på 180 millioner kroner. Det er nesten så man tenker på historien om Jesus da han mettet mange tusen med fem brød og to fisker.

Erling forteller at det nye bygget også ga et nytt studentmiljø:

– Institutt for kristendomskunnskap, tidligere lokalisert i Staffeldts gate, flyttet også inn sammen med oss. Vi fikk

3 om

HAR DU NOEN SPESIELLE MINNER FRA GYDAS VEI 4?

MARIT HELENE SPYDEVOLD (69)

pensjonist, tidligere konsulent i studieavdelingen

– Det første jeg tenkte da jeg kom inn i det nye bygget var: Her er det jo ikke ferdig! Men det viste seg at betongveggene skulle være slik. Uansett var det å flytte fra St.

Olavs gate til Gydas vei som å gå fra mørke til lys. Vi var utrolig glade for det flotte bygget, og det var en stor opplevelse å ta huset i bruk. Og så husker jeg alle studentene. Når dørene åpnet kl. 8 var det så mange som kom presis at de gikk i kø opp trappene for å finne plass på lesesalen.

ATLE SOMMERFELDT (60)

biskop i Borg, student på 70-tallet

– Muligens litt ukorrekt å fremheve akkurat dette, men et godt minne fra huset var røykeavdelingen i kantina. Dette var et fristed hvor lærere og studenter møttes på lik linje, og mang

en god teologisk diskusjon fant sted der. Husker også det gamle kapellet som ikke hadde et eneste visuelt uttrykk. Noen av oss tok opp denne mangelen, og det ble stor diskusjon. En medstudent kunne imidlertid ikke forstå behovet; man skulle jo uansett lukke øynene i bønn når man var der inne!

MORTEN FLEISCHER (58)

prost i Skien, student på midten av 70-tallet

– Et svært godt minne for meg er livet i gymsalen hvor jeg tilbrakte veldig mye tid. Vi bygde opp og organiserte idretten bl. a. med turneringer innen fotball, badminton, bordtennis og friidrett. Miljøet fikk et veldig oppsving. Faktisk slo MF ut Idrettshøgskolen i studentmesterskapet i fotball et år! Det viktigste var likevel fellesskapet vi opplevde. I gymsalen ble alle svette, og her bygdes broer og vennskapskaptene på tvers av ulikheter.

To direktører side om side: Nåværende – Beate Pettersen, og direktør da MF flyttet fra St. Olavs gate til Majorstuen, Erling Servan. Foto: Eskil Skjeldal

flere studenter enn bare teologistudenter i bygget. I St. Olavs gate var miljøet ganske mannsdominert. Flere kvinnelige studenter førte til at gutta oppførte seg penere, sier han og ler.

– *Hva med byggets status i dag, Beate, er det en 40-åring i midtlivskrise?*

– Jeg beundrer de tidligere direktørenes bevaring av dette bygget, både Erling og Finn Olav Myhre. I 30 år dekket bygget behovene vi hadde. Men på begynnelsen av 2000-tallet satte MF i gang en omfattende ombygging. Hele 1. etasje ble strippet, og kjøkken, kantine og kapell ble flyttet. Resepsjonsområdet ble utbygget og vi fikk ny heis. Utover 2000-tallet gjorde vi flere nødvendige oppgraderinger i pakt med krav til en moderne undervisningsinstitusjon: Nytt bibliotek og læringsressurssenter, nye toalettanlegg og til slutt nye vinduer i hele bygget.

Bakgrunnen for oppussingsboomen var denne: På begynnelsen av 90-tallet skulle Norges musikkhøgskole etter planen overta MF-bygget og MF innrettet seg på en relokalisering. Dermed ble alle eventuelle oppgraderinger lagt på is. Men overtakelsen fant ikke sted. MF fikk da et større erstatningsbeløp fra departementet og oppgraderingene kunne verksettes.

– Det nåværende bygget fremstår som moderne og hensiktsmessig, synes Beate. – De store ombygningene er estetiske og med høy kvalitet. Det opprinnelige arkitektkontoret Hille og Melbye har fulgt bygget i alle oppgraderingene. Jeg vil også berømme vår driftsleder, Kari I. Johansen. Hun får budsjettene til å rekke langt.

– *Er det fortsatt behov for pengegaver?*

– Ja, nå er det byggets fasade som må oppgraderes og sikres. Dette vil bli et stort og kostnadskrevenende prosjekt, forteller Beate. – Et annet prosjekt er inngangspartiet: Vi må fylle kravene til universell utforming og få en tilfredsstillende rullestolrampe. I tillegg er det stadige behov inne, som for eksempel innvendige rør og ventilasjonsanlegg. Det å tilfredsstillende myndighetenes krav til bl.a. brannsikkerhet er også krevende kostnadsmessig. Så vi har fortsatt behov for gaver!

TEKST: ESKIL SKJELDAL
FOTO: MARIANNE TORP

Og så dro de til USA

FRA HØSTEN AV MÅ STUDENTENE VED MF
KLARE SEG UTEN TO VIKTIGE PERSONER:
BÅDE MARGARETH GLAD OG ELISA STOKKA
DRAR TIL NEW YORK FOR Å ARBEIDE FOR
SJØMANSKIRKEN.

NY 100TH BROS
ESPRIT DE CORP

– Vi gir oss på MF mens vi er på topp, sier Elisa Stokka og Margareth Glad.

Elisa skal være studentprest for norske studenter i USA, Canada og Mexico. Margareth skal være daglig leder og sjømannsprest. De to har vært viktige rollefigurer for mange studenter. Som studentprest har Elisa mye kontakt med studentene i form av samtaler, troshistoriegrupper og gjennom andakts- og gudstjenestelivet. Margareth er praksisleder og tilrettelegger for studentenes praksis i menigheter, organisasjoner og institusjoner. Dette innebærer mye og god kontakt med studentene på MF. De to har jobbet tett sammen og forteller om hvor positivt utfordrende det har vært å jobbe med studentene: Enten studentene skulle ut i praksis eller måtte reflektere rundt egen presterolle, har de måttet møte sin egen sårbarhet. Her har Elisa og Margareth vært medvandrere.

– *Hvordan har årene ved MF vært?*

– Jeg stortrives som studentprest på MF, forteller Elisa. – Tore Schwartz Olsen og jeg har sammen jobbet grundig med hva studentpresttjenesten på MF skal være. Kontakten med studentene er givende, og jeg trives med sjelesorgsamtaler. Dette har vist meg hvor viktig det er å ha en ventil i et hus med høyt trykk. Det å få etablert troshistoriegrupper har også vært viktig for meg. Her kan vi hjelpe studentene med å reflektere over sin egen relasjon til Gud, både vonde og gode troserfaringer. I tillegg er jeg glad vi har

fått i gang hverdagsretreater på MF.

– Ja, studentene har gitt meg masse energi gjennom diskusjoner og innblikk i deres tro, sier Margareth.

Hun innrømmer at det ikke bare er lett å slutte på MF. – Det er virkelig skummelt, for kontakten med studentene har vært en kilde til eget trosliv: Elisa og jeg har møtt mye tillit til Gud blant studentene. MF har også vært veldig gode på å bruke ressursene jeg har, og de har latt meg finne arenaer der jeg kan spille ut mine gode sider. Det vil jeg gi ledelsen honnør for.

– *Hva er det med USA og New York som lokker dere?*

– For min del er det ikke først og fremst byen eller landet, men mer at jeg får nye utfordringer, sier Margareth. – Nå hadde jeg lyst på konkrete lederutfordringer. Jeg er glad for at det ble Sjømannskirken i New York. Der er det en stor og god stab som er innstilt på å bygge menighet sammen.

– Jeg har vært i USA tidligere og kjenner landet, forteller Elisa. – New York er sentralt, og det er lett å komme seg til Norge. Jeg skal reise 125 dager i året, så det blir mange reisedøgn. Jeg må si meg enig i at det er litt skummelt å forlate MF. Dagene på MF er gode, og jeg vil savne studentene. Men på en annen side er det godt å slutte mens leken er god og

når man fortsatt stortrives.

– Vi føler vi gir oss på topp, sier begge i kor og ler.

– *Men savner du ikke aldersspennet, Elisa, dette å møte mennesker i alle aldre?*

– Studentpresttjenesten har blitt min prestevei. Studentene er i en spennende og viktig fase av livet hvor de skal finne ut hvem de er og hva de vil. Jeg trives med å være med i prosessene de gjennomgår. Studentene utfordrer meg også når de selv er i endring. Når jeg kan jobbe med studentsamtaler og grupper, da har jeg det bra.

– *Hvorfor kaller Gud deg til New York og ikke til Hammerfest, Margareth?*

– Jeg hadde nok ikke hatt vondt av å være i prestejeneste i distrikts-Norge. Den nye jobben er et kall ved at den er utfordrende for meg personlig. Jeg har jobbet i Sjømannskirken før, og kanskje gjorde det at stillingen var lettere å få øye på? Det er rørende å høre at folk synes det er synd at jeg slutter, men samtidig sier folk at de tror jeg vil passe godt til den nye stillingen. Jeg holder fast på alt det gode ved fellesskapet på MF: Det er utrolig mye god kompetanse på mange felt på huset. Det gjør at man bør være rimelig sikker når man sier opp en stilling på MF!

SR-leder

#hvorkommerhunfra

DET ER SØNDAG KVELD PÅ BERGENSBANEN. PENDLERE, TURISTER OG ANDRE REISENDE ER PÅ VEI FRA BERGEN TIL OSLO.

Et eldre par på NSB Komfort diskuterer en av medpassasjerene og prøver å finne ut hvor hun egentlig kommer fra. Medpassasjereren er en kvinne med nesa i ei bok, med et headset uten musikk på ørene, slik at hun overhører samtalen mellom de to. På Twitter poster hun samtalen hun overhører fortløpende.

@gittellie: Okei, nå har dame og mann på plass 11 og 12 gjettelek om hvor jeg kommer fra!

Dame: «Jeg tror hun er inder!»

Mann: «Men hun leser jo en bok på norsk.»

Dame: «Jo, men det kan jo hende at hun har bodd her en stund.»

Mann: «Hun har for stor nese til å være inder, kanskje afrikaner.»

Dame: «Hun er for lys til å være afrikaner.»

Mann: «Nord-afrikaner.»

#nsbkomfort

Dame: «Kanskje hun er fra Midtøsten?»

Mann: «Nei, der bruker de sånn sjal på hodet.»

Dame: «Stemmer det. Eller sånn søppelsekk.»

@gittellie: Hahaha! Skal jeg stoppe dem? Nei, lar dem holde på. Dette er altfor artig!

Mann: «Haha, søppelsekk! Av og til er de jo blå, da.»

Dame: «Joda, det er for så vidt sant det ...»

Mann: «Hun er jo veldig vestlig kledd, da.»

Dame: «Ja, hun begynner vel å bli integrert da ...»

Mann: «Hvor var hun eks-kona til Kjetil fra?»

Dame: «Thailand.»

Mann: «Hun ligner jo litt på henne.»

Dame: «Men denne dama har ikke så smale øyne. Hva med et sted i Latin-Amerika?»

Mann: «Bolivia!»

Dame: «Bolivia?! Hvorfor tror du det? Hun er jo høy.»

Mann: «Kanskje Brasil. Der er det mange mørke.»

Dame: «Ja, det er for så vidt sant.»

Mann: «For nesen hennes er veldig afrikansk.»

@gittellie: Jeg klarer ikke mer! Nå skal jeg ta av meg hodetelefonene og snakke med dem. Wish me luck!

Det går 15 minutter.

@gittellie: Å herre ... nå har jeg snakka med dem, og skal forsøke å gjengi samtalen så godt jeg kan.

Giti: «Hei! Jeg har overhørt deler av samtalen deres om hvor jeg kommer fra, og hadde håpet på at dere ville komme fram til svaret på egenhånd. Jeg er norsk, med en mor fra Argentina og en far fra Bergen.»

Dame: «Å?»

Mann: «Er de så mørke i Argentina?»

Jeg: «Nei, jeg er adoptert.»

Mann: «Hvorfra da? Nord-Afrika?»

Dame: «Latin-Amerika?»

Giti: «Fra Iran.»

Dame: «Det var det jeg trodde! Midtøsten, sa jeg! Iran er jo i Midtøsten!»

Giti: «Jeg er jo strengt tatt norsk. Har bodd her hele livet.»

Mann: «Joda, men du ser jo ikke norsk ut.»

Dame: «Iran, ja. Så spennende da! Tenk at jeg gjettet riktig!»

Mann: «Ja, du ser jo ikke ut som en iraner.»

Dame: «Er det fint i Iran, eller?»

Giti: «Det vet jeg ingenting om, har aldri vært der.»

Mann: «Du husker kanskje ikke så mye. Iraner ja ... det hadde jeg aldri gjettet.»

Giti: «Som sagt, jeg er norsk. Men det gjetta dere ikke på!»

Dame: «Jammen du sa jo at du er fra Iran.»

Mann: «Da er du en iraner som er bosatt i Norge.»

Giti: «Takk for praten, ha en fortsatt god tur!»

Petter N. Dille

Petter N. Dille,
studentrådsleder

UNG TEOLOGI

VIL DU STØTTE OSS VED Å BLI ABONNENT?

Ung Teologi er et teologisk tidsskrift som har blitt gitt ut av Det teologiske Menighetsfakultets studenter siden 1968. Tidsskriftet utkommer med to nummer i året.

Bli abonnent ved å kontakte oss på:
ut@stud.mf.no

Abonnementspris 2012:
 200,- (det er billig!)

”Hva med å skrive om ondskap?” Et redaksjonsmøte er i gang, denne gangen med planlegging av tema for høstens nummer på agendaen. Ingrid ser forventningsfullt ut på resten av redaksjonen, før diskusjonen eksploderer ut i rommet. Skriver ikke alle om ondskap for tiden? Men temaet er jo veldig aktuelt etter 22. juli. Kanskje vi kan si litt om hva kirken tenker om ondskap? Om hvordan sjelesorgen forholder seg til tematikken? Hva med å spørre studenter om å bidra med tilnærminger fra enten bibelfag eller religionsfilosofi?

Tankene er mange, og vi lander ikke på tema før på neste redaksjonsmøte. Da blir det bestemt at Ung Teologi skal kaste seg ut i

samfunnsdebatten med et eget temanummer om ”ondskap” etter sommerferien.

Tema er ikke det eneste som blir diskutert på møtene. De siste månedene har vi jobbet med hvordan vi kan spisse profilen til tidsskriftet og bli mer bærekraftige. Det betyr blant annet nye markedsføringstiltak og verving av flere abonnenter. Allerede har vi stått på stand på flere tilstelninger ved fakultetet, og vi blir å treffe helgen 14.-15. april på årets Kirkemøte.

”Vi er Ung Teologi fordi redaksjonen består av unge teologer, vi ønsker å oppmuntre unge bidragsytere til å skrive, og vil gjøre artiklene våre lesevennlige for alle som har

interesse for ”ung” teologi; det vil si temaer i tiden som engasjerer,” forteller Jonas, som er markedsføringsansvarlig. Samtidig er det viktig å understreke at refleksjonene og problemstillingene tidsskriftet bringer på bane er aktuelle for hele kirke-Norge, enten man er ung eller gammel, teolog eller bare teologisk nysgjerrig.

Arbeidet med Ung Teologi er forankret i et levende faglig engasjement. Vi som sitter i redaksjonen er studenter som først og fremst kommer sammen for å dele gleden over å kunne jobbe kreativt med teologien. Vi håper å kunne dele engasjementet vårt med stadig flere i årene som kommer.

STUDENTRÅDET I 2012

Studentrådet består av fra venstre; Ina Kittilsen (miljøutvalgsleder), Morten Olsen (studentpolitisk ansvarlig), Espen R. Kjørven (religion- og samfunnsmedlem, nestleder), Christine Henriksen Aarflot (faglig leder), Petter Normann Dille (studentrådsleder) og Gaute Aurdal (teologimedlem). Leiv Magnus Ambø (religion- og pedagogikkmedlem) var ikke tilstede da bildet ble tatt.

ØNSKER DU Å GI DINE GAVER PÅ AVTALEGIRO?

En økende andel av gaveinntektene til MF kommer gjennom avtalegiro. Det er en fin måte å gi på, og det gir MF mer forutsigbare inntekter.

Hvis du ønsker å inngå en slik avtale med MF, send en e-post til info@mf.no, ring oss på 22 59 05 00 eller ta kontakt på annen måte. Vi sender deg fullmaktsskjema og ordrer resten.

Forskning aktuelt

Publikasjoner

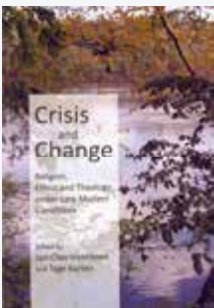
I anledning professor **Bernt T. Oftestads** 70-årsdag utgav Tapir Akademisk Forlag festskriftet *Kirke Kultur Politikk*. Tittelen gjenspeiler det som har vært den røde tråden i Oftestads virke som lærer og forsker, og artiklene er skrevet av fagfolk innen teologi, historie og medievitenskap. Dosent Birger Løvlie, førsteamanuensene **Kristin Norseth** og **Jan Schumacher** var redaktører for festskriftet, og øvrige bidragsyttere med MF-tilknytning er tidligere stipendiat **Joar Haga**, professor II **Else-Britt Nilsen**, professor emeritus **Oskar Skarsaune** og bibliotekssjef **Elna Strandheim**.

Professor II **Inger Furseth** har skrevet et bidrag i første bind i et større vitenskapelig verk: *Spirituality in the modern world* utgitt på Routledge. Hennes artikkel heter *From «Everything has a meaning» to «I want to believe in something»: religious change between two generations of women in Norway*.

Professor **Corinna Körting** har skrevet artikkelen *Jerusalem, City of God (4Q380 11 1-11): praise that counteracts lament* i festskriftet til professor Eileen Schuller: *Prayer and poetry in the Dead Sea Scrolls and related literature*, utgitt på Brill Academic Publishers.

Professorene **Jan-Olav Henriksen** og **Else-Britt Nilsen** har bidratt i boken *Religiøse ledere: makt og avmakt i norske trossamfunn*, utgitt på Universitetsforlaget. **Henriksen** har dessuten skrevet om *Religion mellom sekularitet og sekularisme* i boken *Sekularisme med norske briller*, Unipub forlag.

Som resultat av et flerårig forskningssamarbeid mellom Det teologiske fakultet ved Åbo Akademi og MF, ble boken *Crisis and Change: Religion, Ethics and Theology under Late Modern Conditions* nylig utgitt på Cambridge Scholars Publishing. Professorene **Jan-Olav Henriksen** og Tage Kurtén er redaktører, og sammen med dem har også MF-stipendiatene **Eskil Skjeldal**, **Vija Herefoss**, **Kristin Graff-Kallevåg** og **Asle Eikrem**, samt et knippe finske kolleger, bidratt med artikler som på ulikt vis utforsker forståelsen av kontekstuell kristen tro og etikk under endrede samfunnsvilkår.

Førsteamanuensis II **Knud Jørgensen** sitter i redaksjonen for Edinburgh 2010-serien som på sikt vil omfatte nærmere 30 bøker. MF/Egede Instituttet er valgt ut som et av 20 bibliotek i verden som vil motta hele serien i gave. **Knud Jørgensen** og professor **Tormod Engelsen** er artikkelforfattere og medredaktører i flere av bøkene i serien, bl.a. *Witnessing*

to Christ in a Pluralistic Age. Christian Mission among Other Faiths and A Learning missional Church – Reflections from young missiologists.

Rektorengasjement

Rektor Vidar L. Haanes er blitt medlem av Transatlantic Education Forum, en samordningsgruppe bestående av representanter fra bl.a. Utenriksdepartementet, Universitets- og høgskolerådet, Forskningsrådet og de to nordamerikanske ambassadene i Norge. Gruppen møtes noen ganger årlig og jobber for å styrke utdannings- og forskningssamarbeidet mellom Norge og Nord-Amerika og ta vare på relasjonene mellom norske og nordamerikanske utdanningsinstitusjoner.

Doktorgradsdisputas

Cand.theol. Bård Eirik Hallesby Norheim disputerte den 23. mars med avhandlingen *Practicing Baptism. A Theological Investigation of the Presence of Christ in Christian Practices in the Context of Youth Ministry*. Her fra venstre; rektor Vidar L. Haanes, leder av bedømmelseskomiteen professor dr.

Svein Olaf Thorbjørnsen, MF, doktorand Bård Eirik Hallesby Norheim, andreopponent Senior Lecturer Dr. Pete Ward, London og førsteopponent Assistant Professor Dr. Chris Scharen, St. Paul.

Habiliteringsprogram ved MF

MF er inne i en periode hvor mange professorer pensjoneres. Samtidig, men også uavhengig av dette, har MF som uttalt mål å få flere kvinnelige professorer. Det er derfor nylig opprettet et førstelektorprogram som tilbyr faglig ansatte uten førstekompetanse (doktorgrad) hvor det legges til rette for støtte og veiledning i forskningsarbeid for videre habilitering. Tilsvarende er det også etablert en postdoktorgruppe for ansatte med førstekompetanse hvor det gis felles og individuell rådgivning og oppfølging med tanke på habilitering til professor.

Konsultasjon om fremtiden for teologien som disiplin

Den 6.-8. juni vil MF være vertskap for en internasjonal økumenisk konsultasjon under tittelen *The future of theology in the changing landscapes of universities in Europe and beyond*. Arrangementet er et samarbeid mellom MF, Kirkenes Verdensråd og Konferansen av Europeiske kirker. 40 fremstående teologiske fagfolk og kirkeledere fra alle verdensdeler vil bidra i den viktige samtalen om fremtiden for teologien som disiplin, dens rolle, relevans og plass i universitetssektoren. Åpningsseremonien finner sted på MF 6. juni kl. 14, og denne er åpen for interesserte. Generalsekretær i KV, Olav Fykse Tveit holder åpningsforedrag, og det blir hilser ved representanter fra departement, kirke og samarbeidsparter.

Åpen dag 2012

Vi fortsetter tradisjonen med Åpen dag på MF, og har derfor gleden av å invitere MF-venner og andre interesserte til en lørdag med et bredt faglig programtilbud med både interne og eksterne bidragsyttere, yrende folkeliv og god MF-stemming. Noter datoen 13. oktober, og så vil programmet bli nærmere presentert i neste nummer av Lys og liv.

Mitt funn Helsefremmende tro?

SAMMENHENG MELLOM KIRKEGANG OG
BLODTRYKK I HELSEUNDERSØKELSEN I
NORD-TRØNDELAG.

FOTO: MARIANNE TØRP

I mitt doktorgradsprosjekt undersøker jeg om det er en sammenheng mellom religiøsitet og helse. Og hvis den finnes, er den i så fall negativ eller positiv? I en første pilotstudie trengte jeg relevante mål på religiøsitet og fysisk helse. Jeg valgte kirkegang som et uttrykk for religiøs aktivitet, og blodtrykk som et helsemål relevant for en rekke sykdommer og tilstander. Dette er den første studien i sitt slag i Skandinavia, med data fra ca. 40.000 deltakere i Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag, HUNT (www.ntnu.no/hunt).

Det ble funnet en statistisk signifikant sammenheng mellom kirkegang og blodtrykk hos både kvinner og menn. De som gikk i kirken hadde lavere blodtrykk enn de som ikke gjorde det, selv når det ble tatt hensyn til en rekke andre mulige forklaringsfaktorer. Funnene var ekstra tydelige for det diastoliske blodtrykket. Da kom det frem at jo oftere HUNT-deltakerne gikk i kirken, jo lavere var blodtrykket deres.

Hovedfunnet i studien var at et relevant mål på religiøs aktivitet (kirkegang) hadde sammenheng med et relevant mål på helse (blodtrykk). De som var religiøst aktive hadde bedre helse enn de som ikke var religiøst aktive. Siden dette er en såkalt tverrsnittsstudie, er det imidlertid ikke mulig å si om det var helsetilstanden som påvirket den religiøse aktiviteten, eller om det var den religiøse

aktiviteten som påvirket helsetilstanden. Resultatene må derfor tolkes med stor varsomhet. For å kunne bestemme hvordan effekten er, må det gjøres nye studier der de samme personene undersøkes på flere forskjellige tidspunkter (longitudinelle studier).

Kirkegangsvanene i Nord-Trøndelag er svært forskjellige fra USA, funnene er imidlertid nesten identiske med dem som tidligere er rapportert fra USA. Det var overraskende. Det ser altså ut til at de livssynsdataene som er registrert i Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag faktisk er relevante for helsen, og dette er interessant i seg selv. Funnene i den aktuelle artikkelen representerer et første innblikk i et forskningsfelt der vi studerer om livssyn er en helsefremmende faktor. Funnene gir oppmuntring til å fortsette dette arbeidet. Foreløpig er vi bare i startgropa på et spennende forskningsfelt i Norge.

TORGEIR SØRENSEN
STIPENDIAT PÅ MF

Tilblivelse og oppbrudd

FRA VÅR FØRSTE LEVEDAG ER VI I BEVEGELSE. LIVET ER IKKE STILLSTAND MEN UTVIKLING OG FORANDRING. VÅR INDIVIDUELLE EKSISTENS BLIR VEVD INN I FELLES- SKAPETS SOSIALE OG KULTURELLE LIVSMØNSTRE.

TEKST:
LEIF GUNNAR ENGEDAL,
PROFESSOR

I denne prosessen danner vi oss gradvis mer sammensatte og differensierte bilder av oss selv og det liv vi deler med andre. Vi vinner innsikt og forståelse. Kropp og sjel utvikles og forandres. Vi danner oss mer eller mindre bevisste forestillinger om hva som er verdifullt og viktig i livet. Hele tiden er vi underveis. Hele tiden stadfestes vår grunnleggende eksistensielle posisjon som *avhengige, formbare og framtidåpne mennesker*.

Tenker vi etter kan man gjenkjenne viktige sider ved denne prosessen i eget liv. Vi vet noe om vår egen tilblivelse og om vår egen tilhørighet, hvilke erfaringer som har formet vår historie, hva som har preget forholdet til mennesker som står oss nær og hvordan det sosiale, kulturelle og religiøse miljø

vi har vokst opp i, har vært. Vi kjenner det i kropp og sjel. Samtidig erfarer mange også noe annet: Gjennom møte med nye mennesker, nye erfaringer og nye innsikter – gjennom opplevelser av glede og sorg, av kriser og nederlag, utfordres fastlagte mønstre i vår livstolkning og selvforståelse. Det selvsagte kan slå sprekker og vakle. Det som ga trygghet og hjelp til å mestre livet viser seg ikke å fungere i møte med nye og fremmede erfaringer. Slik blir det synlig at vår eksistens bærer tilblivelsens signatur. Vårt eksistensielle revir forblir åpent, både mot en framtid vi ikke kjenner og mot dybder i vårt eget liv som er skjult for oss.

I dette perspektivet blir det tydelig at vi stadig underveis i livet nærmer oss veikryss og må *velge*: Hvor går veien videre – i samliv, i yrkesliv, i trosliv? Skal jeg fortsette som før, eller spør livet nå etter nye prioriteringer? Skal nye områder av livslandskapet utforskes? Skal ny jord pløyes og nye vekster få vokse? Å spørre på denne måten er viktig. For et troende menneske handler det først og sist om forholdet til Gud: Hva vil Han med det liv Han har gitt meg? Når vi bekjenner at Gud er livets skaper, bekjenner vi

troen på at Han er nærværende og virksom i vår nåtid. I kamp mot ondskap og ødeleggelse gjør Han sine gjerninger. Når ansikt møter ansikt, når hud berører hud, når språket åpner seg i samtalen, da rører den treenige Gud ved våre liv og velsigner oss som sitt skaperverk.

I det perspektiv vi har presentert ovenfor, spiller fenomener knyttet til *utvikling og endring* en viktig rolle. Det betyr ikke at det ikke finnes grunnleggende fenomener i vår livserfaring som kjennetegnes ved kontinuitet, varighet og stabilitet. Men det betyr at parallelt med det som skaper kontinuitet i vår livserfaring, skjer det samtidig en rekke dyptgripende endringer. Den amerikanske pastoralteolog James W. Fowler har pekt på at det dreier seg om tre ulike typer endringer som samvirker med hverandre, men som det er nyttig å skjelne fra hverandre:

For det første handler det om forandringer knyttet til *kroppens utvikling*. Poenget er at helt grunnleggende endringer i vår livshistorie har sin basis i kroppens utvikling fra barndom, gjennom ungdomstid, voksen alder og fram mot aldring, svekkelse og død.

«Skal vi kunne innta voksenlivets arenaer på en fruktbar og ansvarlig måte, må vi forholde oss til viktige opplevelser og erfaringer som barndom og ungdomstid har gitt oss.»

Vi minnes om at vår eksistensform er *kroppslig konstituert*, og at vi derfor ikke kan studere menneskets livshistorie uten å reflektere over kroppens grunnleggende betydning i denne historie. Dette perspektivet melder seg ofte med særlig tyngde i møte med midtlivsfasens utfordringer. Kanskje kommer vi på dette tidspunkt i livet for første gang i en ganske direkte berøring med den grunnleggende virkelighet som heter *livets endelighet og forgjengelighet*. Vi møter i vår egen kroppslige virkelighet tydelige tegn på den sannhet at livet langsomt vender og begynner en ubønnhørlig vandring tilbake mot alderdom og død. Å forholde seg til dette på en åpen og livsbekreftende måte – uten depressiv resignasjon eller desperate fluktreaksjoner, hører med som vesentlige utfordringer.

Fowler peker videre på den grunnleggende betydning som *det relasjonelle samspillet* har. På en særlig måte kommer dette til syne i de første leveårene. Vår eksistens er sårbar og avhengig av samspillet med andre. Vår selvforståelse og framtidige livskvalitet vil uunngåelig preges av hvordan vi blir møtt og selv møter de personer som står oss nærmest. En viktig følge av dette kan beskrives slik: Vi kommer alle ut av barndom og ungdom med større eller mindre sjelelige konflikter, sår og mangler. Slik er det normale menneskelivet. Ingen har vokst opp i paradiset. Derfor møter alle voksenlivets utfordringer med større eller mindre sår og merker på kropp og sjel.

Skal vi kunne innta voksenlivets arenaer på

en fruktbar og ansvarlig måte, må vi forholde oss til viktige opplevelser og erfaringer som barndom og ungdomstid har gitt oss. Midt i livet utfordres vi til å bearbeide hendelser og livsmønstre som har formet vår selvforståelse og vår samhandling med andre. Dette arbeidet krever mot og tar tid. Det etterspør både enerommets ettertanke og dialogens fortrolige åpenhet. Målsettingen kan kanskje formuleres slik: I spenningen mellom det som har vært og det som kommer, må vi *tilegne oss vår egen livshistorie på ny*. Med basis i de erfaringer livet har gitt oss og i samtale med mennesker som kjenner oss, utfordres vi til å forme en ny og framtidsrettet livsfortelling. Siktemålet for disse prosessene er å bryte usunne bindinger, bearbeide vonde opplevelser, få kontakt med nye muligheter og med basis i dette utvikle en sunn autonomi, en rimelig avklart egenidentitet og personlig ansvarlighet for egne livsvalg.

For det tredje framhever Fowler betydningen av *samfunnsmessige endringer* knyttet til sosiale og kulturelle prosesser. Poenget her er å framheve hvordan vår individuelle livshistorie alltid er vevd sammen med og preget av fellesskapets historie. Det er ikke mulig å få en realistisk og fruktbar forståelse av sin egen livshistorie uten samtidig å erkjenne hvor dypt denne historien er forankret i sosiale og kulturelle prosesser i kollektivets historie. Dette perspektivet er meget vesentlig og antakelig underbelyst og oversett i mye sjelesørgisk arbeid. Det betyr bl.a. at i tider der det kulturelle fellesskapet berøres av krisefylte endringsprosesser, vil også den

enkeltes livserfaring berøres av det samme. Skal man forstå de utfordringer som vi stilles overfor i dag, tror jeg det er viktig å se denne sammenhengen. For vår tid er utvilsomt preget av dyptgående sosiale og kulturelle endringer. Det merkes nær sagt på alle livsområder, men kanskje aller tydeligst i tilknytninger til livssynsspørsmål, moralforståelse og nye sosiale samhandlingsmønstre i et hypermobilt mediasamfunn. Alt dette preger oss, kanskje mer enn vi ofte merker. Og det stiller oss overfor en rekke nye utfordringer når det gjelder hva vi skal tro på, hvordan vi skal leve, hva vi skal gi videre til nye generasjoner m.m.

«Livet må leves forlengs, men forstås baklengs,» skal Søren Kierkegaard ha sagt. Det er noe der. Vår livshistorie blir til og får sin form gjennom en rekke kompliserte prosesser i samspillet mellom individ og fellesskap. De perspektivene jeg har skissert kan kanskje hjelpe oss til å se viktige sider ved dette samspillet tydeligere: Møtet med min egen kroppslige virkelighet, med de relasjonelle erfaringer som former min livshistorie, og med den kultur og det samfunn som gir konteksten for min livserfaring. I, med og under alt dette lever og handler Gud. Over alt nærværende som livets Skaper og Kilde. I Evangeliet og Kirkens sakramenter til stede som menneskers Forløser og Frelser.

Folk

REDIGERT AV
MARIANNE TORP

PERSONALNYTT

Professor **Bernt T. Oftestad** (70) avsluttet nylig sin tjeneste ved MF ved oppnådd pensjonsalder. Han har hatt sitt arbeid her i til sammen 39 år, de siste årene som professor i kirkehistorie med vekt på europeisk kulturhistorie.

Studentprest **Elisa Stokka** begynner som studentprest i Sjømannskirken med ansvar for USA, Canada og Mexico. Hun vil ha sin base i New York.

Praksisleder **Margareth Glad** begynner i ny stilling som sjømannsprest og daglig leder ved Sjømannskirken i New York.

Idun Strøm Sefland som har vært ansatt som universitetslektor på UKT i 50 %, er nå tilsatt i 100 % stilling som praksisleder ved praktikum.

Lena Skattum Sandvik er tilsatt i 100 % stilling som informasjonsrådgiver fra 1. august. Hun overtar som redaktør for Lys og liv og vil bl.a. ha ansvar for rekrutteringsarbeidet ved MF. Hun kommer fra tilsvarende stilling i IKO.

Gry Stålsett er tilsatt som førsteamanuensis II i religionspsykologi fra 1. august. Hun har doktorgrad i klinisk religionspsykologi og arbeider ved Modum Bad.

IVRIG UTLODDER

Martin Braut Tjelle stod for trekningen av åresalget i Misjonsuka. Inntektene gikk denne gang til Misjonsalliansens arbeid «Kirke og diakoni» i Latin-Amerika.

EVANGELIET I HANDLING

Gudstjeneste uten stoler og med misjon som tema. Stipendiat Marianne Rodriguez Nygaard var predikant.

MINIKONSERT

Med friske toner holdt *Humming People* minikonsert i forbindelse med Misjonsuka i februar.

MF ALUMNI I

To praktikumskull feiret på nyåret henholdsvis 25 og 40 år. Det var tid til sosialt samvær, nytt fra MF, mat, omvisning og faglig innspill. 25-årsjubileantene, fra venstre; Ole Hauglum, Kjell A. Skartseterhagen, Bjørg Elisabeth Oserud, Jon Nilsen, Ole Jacob Nyhus, Jon Henrik Gulbrandsen, Olga Tvedt og Vidar L. Haanes. Rolf Kjøde var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Pusterom

Det er et hvilerom i MF-bygget. Rom med dør, tak, gulv og vegger - pusterom. Har du et slikt rom? Et svaberg, et kirkerom eller en kino som tåler vekten av alt som er i kroppen, tankene og følelsene? Et rom der du kan puste skikkelig ut og dypt inn - i Guds barmhjertighet?

TEKST: TORE SCHWARTZ OLSEN,
STUDENTPREST

MF ALUMNI II

40-årsjubilantene, fra venstre; Sverre R. Asbjørnsen, Trygve Danielsen, Knut Olstad, Anne Marie Dahl Mustard, Magne Gamlemshaug, Helge Kjøllesdal, Kai Mosteid, Leiv Yngvard Henriksen, Ragnar Andersen, Olav Myklebust, Dagfinn Rian, Torbjørn Lied, Tor Torbjørnsen, Leif Thingnes og Arild Romarheim.

VELLYKKET AVHANDLINGSTORG

Studenter som skal skrive master eller spesialavhandling ble invitert til en dag hvor lærere og noen eksterne aktører gjennom ulike stands møtte studenter og presenterte mulige avhandlingstema. Dagen ble avsluttet med sosial samling og mat i Holmenkollen kapell. Her får Harvey Van Bik noen gode råd fra professor Corinna Körting.

ERKEBISKOP EMIL PAUL TSCHERRIG TOK AVSKJED MED MF

Den apostoliske nuntius (ambassadør) til de nordiske land, erkebiskop Emil Paul Tscherrig, besøkte MF i slutten av januar. Besøket var del av hans avskjed med Norge før han overtar nuntiaturet i Argentina. Her sammen med rektor Vidar L. Haanes.

Søk opp "Det teologiske Menighets-
fakultet" (direkte lenke på mf.no)

Asbjørn Finholt

Advokat
Postboks 7, 2001 Lillestrøm
Tlf. 63 81 60 80

Ny samling med salmer av Sindre Skeie

Se, her er vårt sted

- 7 x 7 salmer og sanger

Pris kr 149,-

Hftet kan kjøpes i bokandelen eller
på www.notebutikken.no

epost post@noteservice.no

tlf 23 03 95 55

Noteservice

BIBEL | 2011

Litteraturutgave 3 bind i en samleboks

Denne spesialutgaven av Bibelen
representerer noe helt nytt på
norsk. Her møter leserne de
bibelske bøkene som sammen-
hengende litterære tekster, uten
de fleste av de ekstra elementene
vanlige bibelutgaver har.

Versenummer, fotnoter, kryss-
referanser og annet tilleggsstoff
er fjernet. Dette åpner for nye
lesererfaringer.

En flott gave
til store og små
anledninger

I de senere år har vi sett en fornyet
interesse for Bibelen som litteratur.
De bibelske bøkene er hellige tekster,
men de hører også med til verdens-
litteraturens klassiske tekster.

Bokmål kr 598,-
Nynorsk utgave kommer i november.

Bibelselskapet

www.bibel.no

VITAL BASE® Benkeputer

Putene har en sterk aldriings- og varmebestandig
friksjonsduk på undersiden som sørger for at
den ligger i ro på benken. Alle putene har
glidelås for enkelt vedlikehold og rengjøring
av trekk. Mer enn 400 fargenyanser i flamme-
hemmende tekstiler av ull og ullblandinger.

Be om prøver og pristilbud!

VITAL BASE

Your Challenge - Our Science

Myravegen 9, N-6060 Hareid
Tel +47 70 09 59 50 | firmapost@vitalbase.no
www.vitalbase.no

Individuell tilpasning og
ergonomisk utforming.
Seteputer, ryggputer,
kneleputer, formtilpasning.
Nesten alt er mulig.

Boktipset

Når Ordet blir norsk

TEKST: ESKIL SKJELDAL
FOTO: MARIANNE TORP

I fjor kom den nye bibeloversettelsen. Men nye, norske bibeloversettelser er slett ikke uvanlig: Siden 1945 har det kommet nesten 20 ulike oversettelser av hele eller deler av Bibelen til norsk. Geir Otto Holmås, førsteamanuensis ved MF, og Sverre Bøe, professor ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole, ga like før jul ut boken *Når Ordet blir norsk*, der de ser på hovedforskjeller mellom disse ulike norske oversettelsene. Sammen har de skrevet et stykke norsk kulturhistorie.

– *Må man være teolog for å lese denne boka?*

– Nei, jeg kjenner mange ikke-teologer som har lest boka, og de sier at dette var nyttig lesning, sier Sverre.

– Vi har tilstrebet en fremstillingsform som gjør at de som ikke er spesialister kan ha stor nytte av å lese boka. Vi har forsøkt å forklare den bibelske teksthistorien helt fra bunnen av ved å illustrere poengene våre med mange teksteksempler, forteller Geir Otto.

– *Var det noe som var overraskende for dere i deres arbeid?*

– Bokstavelig talt var det tusenvis av overraskelser på ordvalg! Positivt sagt: De

mange oversettelsene er en gullgruve for forkynnere og formidlere. Negativt sagt så er det altfor mange eksperimentelle gjengivelser, forteller Sverre. Geir Otto: – En av de store overraskelsene var at det dukket opp ukjente oversettelser, bl.a. en ny norsk King James-utgave fra 2003, som et alternativ til den mer kjente *Bibelen Guds Ord*. Denne oversettelsen kjente jeg ikke til. Ganske mange av de ulike oversettelsene har faktisk ikke vært gjenstand for faglig analyse på noe nivå.

– *Hvorfor er dette en viktig bok?*

– Vi er de første som presenterer og analyserer bredden av norske oversettelser etter 1945. Bibelen leses fra ulike oversettelser i store miljøer. Det overses oftest i pressen, og kanskje også av de fleste prester? For eksempel: Bibelen til Jehovas Vitner er spredt i over 100 000 eks. Ulike læstadianske retninger bruker veldig ulike bibelutgaver. Unge og nye menigheter eksperimenterer også med nye og uprøvde utgaver. Dette overses av norsk presse, sier Sverre.

– Det er også en del forvirring, blant lek og lærd, om hva som er de reelle forskjellene på de nye oversettelsene, også de mest bruk-

te. Disse forskjellene har vi belyst, kan Geir Otto fortelle.

– *Hva fikk dere personlig ut av arbeidet med denne boka?*

Sverre forteller at han er blitt enda mer glad i Bibelen: – Det er 1350 spennende bok-sider, og leseplikten skapte bibelglede.

– I tillegg vil jeg si at jeg er blitt veldig fascinert av det bibelengasjementet som åpenbart ligger under det mangfoldet av oversettelser vi har i Norge, sier Geir Otto.

– Det er et symptom på at Bibelen fortsatt er en viktig bok i vårt land.

Når Ordet blir norsk
Sverre Bøe og
Geir Otto Holmås,
Tapir Akademisk
Forlag (2012)

A portrait of René Padilla, an elderly man with white hair and glasses, smiling. He is wearing a brown textured jacket over a light blue shirt. The background is a plain, light-colored wall.

Frelse mer enn «pie in the sky»

HAN ER EN AV DE MEST INNFLYTELSESRIKE TEOLOGENE
I DET GLOBALE SØR. UNDER MISJONSUKA 2012 BESØKTE
RENÉ PADILLA MF.

TEKST: HALLVARD OLAVSON MOSDØL
FOTO: MARIANNE TORP

René Padilla i samtale med professor Tormod Engelsen. Dette Norgesbesøket utgjorde én av de åtte internasjonale foredrags-turneene den 80-årige (!) teologen har dette året

«Man kan ikke bare snakke om Guds
kjærlighet, man må vise den i praksis også.»

– I mange kristne sammenhenger har man satt opp et kunstig skille mellom evangelisering og diakoni, sa Padilla. Den evangeliske kirkelederen fra Sør-Amerika har gjennom en årrekke vært sentral i arbeidet med å utvikle en holistisk misjonsforståelse.

Det var i anledning MFs årlige Misjonsuke at Padilla besøkte MF. Han fortalte fra sin oppvekst i Ecuador. – Som barn lærte jeg at frelse handlet om syndenes forlatelse, og det er jo sant. Men handler den kristne frelsesforståelsen bare om himmelen? Jeg husker en marxistisk professor som spurte: «Padilla, hva har din Gud å si om sosial urettferdighet? Er din Gud opptatt av fattige?» Og jeg visste ikke hva jeg skulle svare! Det var ikke noe jeg hadde teologi og språk for. Jeg begynte å lese på kryss og tvers i Bibelen, og oppdaget at frelse i Bibelen også omhandler livet her på jord. Man kan ikke skille mellom evangelisering og diakoni. Man kan ikke bare snakke om Guds kjærlighet, man må vise den i praksis også. Og jeg oppdaget hvor mye Jesus advarer mot rikdom. Akkurat som fattigdom er destruktivt, og noe fattige trenger frelse fra, tror jeg rike trenger frelse fra sin rikdom, sa Padilla til et fullsatt auditorium II.

Det var komiteen for Misjonsuka 2012 som stod bak arrangementet. Komiteleder Bjørn Lyngroth framhever møtet med Padilla som et av ukas høydepunkt. – Vi hadde ellers en spennende misjonsdebatt i kantina, knallbra konsert med *Humming people*, fokus på utvekslingsmuligheter og internasjonale studenter, innsamling til diakonalt misjonsprosjekt og sambagudstjeneste, oppsummerer komitélederen.

Møte med Bjørn Lyngroth (35), internasjonal rådgiver

– Du er rådgiver for internasjonali-
sering. Hva inne-
bærer det?

– Hovedsakelig
arbeider jeg med
å koordinere den
internasjonale
aktiviteten ved MF.
De viktigste områ-

dene er samarbeid med universiteter i utlandet, veiledning i forhold til utenlandsreiser og studier, koordinering av innkommende og utreisende utenlandsstudenter og lærere, samt sosiale aktiviteter rettet mot internasjonale studenter på MF.

– Hvor mange internasjonale studenter er det på MF?

– Om vi ser på det totale antallet inklusive dem som allerede bor i Norge men ikke har norsk statsborgerskap eller snakker norsk, er tallet i overkant av 50. Om vi bare forholder oss til innkommende utenlandsstudenter er tallet i overkant av 20.

– Hvor mange MF-studenter er på utveksling?

– Dette året har vi hatt 12 studenter på utveksling. Dette er en økning i forhold til tidligere år, men vi håper at enda flere vil reise til utlandet neste år!

– Hvilke utenlandske institusjoner er det MF har avtale med?

– Vi har i overkant av 60 avtaler. Vi samarbeider med flere institusjoner i England – blant annet Durham, Kings College og Oxford. Vi har avtaler med en rekke europeiske institusjoner. I Afrika har vi samarbeidsavtaler i Kenya, Zimbabwe og Sør-Afrika, og i Asia kan jeg nevne Luther Theological Seminary - Hong Kong, Minzu University i Beijing og Seremban i Malaysia.

– Hvilke steder er mest populære blant MF-studentene?

– Det er USA og England. Jeg vil gjerne også anbefale institusjoner i Europa. Institusjonene vi har samarbeid med er flotte steder med høyt faglig nivå. Samtidig får man Erasmus-stipend i Europa, dvs. ca. 3000,- i tillegg til Lånekassestøtte.

For mer informasjon om MFs samarbeidsavtaler, besøk mf.no eller ta kontakt på internasjonal@mf.no

UTGIVELSER 2012

NR. 1 10. FEBRUAR
NR. 2 7. MAI
NR. 3 24. SEPTEMBER
NR. 4 3. DESEMBER

Ettersendes ikke ved varig adresseforandring, men returneres Menighetsfakultetet med påført ny adresse.

B **POSTABONNEMENT**
RETUR:
MF KARTOTEK
POSTBOKS 5144
MAJORSTUEN
0302 OSLO

«MF går inn i samtaler med bispedømmer og prosti for å designe relevante kursopplegg.»

Skreddersøm for prosti og bispedømmer

Den norske kirke er inne i en krevende reformtid. Da kan det være nyttig med faglig påfyll. – I fjor hadde vi over 220 kirkelig ansatte som fullførte videreutdanning på masternivå, sier EVU-leder Hallvard Olavson Mosdøl.

Han forteller at MF i større grad enn tidligere skreddersyr videreutdanningstilbud for prosti og bispedømmer. – MF går inn i samtaler med bispedømmer og prosti for å designe relevante kursopplegg. Man skal ikke undervurdere gleden og utbyttet av å jobbe faglig sammen med kolleger.

Denne våren arrangerer MF bl.a. trosopplæringskurs på bestilling av Ringerike prosti. Kurset på 5 studiepoeng inkluderer studietur til London i tillegg til to prostisamlinger.

– Dette er overkommelig. Det gjelder å lage kurs som oppleves faglig stimulerende og som gir rammer for å utvikle det kollegiale fellesskapet. Vi vet at mange proster arrangerer turer til utlandet. MF kan bidra til å kvalitetssikre det faglige opplegget, sier Mosdøl.

Vil du vite mer om muligheten for skreddersøm i ditt prosti?
Send en e-post til evu@mf.no